

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 2018

Δελτίο Τύπου

Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου: Ανάγκη για αλλαγές στην Ευρώπη

Βασικά σημεία ομιλίας Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης Μαριλίζας Ξενογιαννακοπούλου, σε συνέδριο, στην Κύπρο, με θέμα «Το μέλλον της Δημοκρατίας».

-Κάθε φορά που έρχομαι στην Κύπρο αισθάνομαι μια ιδιαίτερη συγκίνηση, γιατί ανήκω σε μια γενιά, η οποία συνειδητοποιήθηκε και μεγάλωσε στη Μεταπολίτευση και μέσα από την κυπριακή τραγωδία. Σε όποιες θέσεις υπηρέτησα, στην επαγγελματική μου διαδρομή, στα ευρωπαϊκά όργανα και στην πολιτική, συνέβαλα, προσπάθησα πάντα να συμβάλω σε μία βιώσιμη και δίκαιη λύση του Κυπριακού. Ιδιαίτερα, τη δεκαετία του '90, όταν δώσαμε τη μάχη στα ευρωπαϊκά όργανα για την ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Μια διαδικασία που ήταν μια μεγάλη τομή για τα δίκαια της Κύπρου και την ένταξή της χωρίς πολιτικά προαπαιτούμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

-Είναι αλήθεια ότι τα τελευταία 25 χρόνια, μετά το 1989, γι' αυτή τη νέα φάση, υπήρχε στην αρχή μια μεγάλη ευφορία και πολλοί πίστευαν και έτρεφαν την ελπίδα ότι ξεκινάει μια νέα εποχή για την ανθρωπότητα. Πολλοί βιάστηκαν να μιλήσουν για το τέλος της ιστορίας. Τελικά, δεν ήρθε, βέβαια, το τέλος της ιστορίας, αλλά αυτό που είδαμε να εξελίσσεται ήταν μία διεθνοποίηση των αγορών και παγκοσμιοποίηση της οικονομίας χωρίς έλεγχο και κανόνες. Είδαμε μία μεγάλη ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος μαζί με τις νέες τεχνολογίες που υποβοηθήσαν σε όλο τον κόσμο, χωρίς να υπάρχει ρύθμιση. Είδαμε, επίσης, σταδιακά να κυριαρχεί το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και η διεθνοποιημένη οικονομία. Να κυριαρχεί πάνω στην Πολιτική και τους Θεσμούς. Και βέβαια, φθάσαμε, όταν ξέσπασε πριν από 10 χρόνια η οικονομική κρίση, να βλέπουμε τα απτά αποτελέσματα, τα οποία δεν είναι μόνο στην οικονομία, με την ύφεση και τις μεγάλες κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες, αλλά ζήσαμε την ίδια την υποβάθμιση και την περιθωριοποίηση των Θεσμών και τα μεγάλα πλήγματα που έχει δεχθεί η δημοκρατική λειτουργία.

-Γιατί, τελικά, είναι ζήτημα συλλογικής ευρωπαϊκής και διεθνούς πολιτικής βούλησης αν υπάρχουν και αν επιβάλλονται κανόνες, και υπάρχουν πολιτικές επιπτώσεις. Βλέπουμε σε όλη την Ευρώπη σήμερα, μέσα από την αγωνία και την ανασφάλεια που ζουν οι λαοί, τα ευρωπαϊκά όργανα να έχουν αποδυναμωθεί, άτυπες θεσμικές μορφές να δίνουν το στίγμα, να λαμβάνουν αποφάσεις, ακόμη και εντός της Ευρωζώνης. Και φυσικά να αναπτύσσεται έτσι το πεδίο για φαινόμενα φασιστικά, ακροδεξιά, μισαλλοδοξίας, τα οποία δεν περίμενε κανείς ότι σε μια σύγχρονη Ευρώπη, στο σύγχρονο κόσμο του 21^{ου} αιώνα, να σηκώνουν ξανά κεφάλι και να απειλούν με έναν τρόπο διαφορετικό τις κοινωνίες και τις δημοκρατίες μας.

- Η συλλογική πολιτική βούληση είναι ουσιώδης γιατί δεν μπορεί να ανακοπεί η χρηματοπιστωτική ανάπτυξη, το ζήτημα είναι πώς ρυθμίζονται το χρηματοπιστωτικό σύστημα και οι επιπτώσεις του πάνω στην Πολιτική και τους Θεσμούς. Και, εν τέλει, πώς λειτουργεί αυτό. Για τους ανθρώπους, για τους Θεσμούς, για την Ανάπτυξη και τα Ατομικά Δικαιώματα ή είναι μια διαδικασία που προχωρά με έναν αυτοσκοπό, για την κερδοφορία και τη διαδικασία της επιβολής τελικά στην πράξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος πάνω στην Πολιτική και τους Θεσμούς; Αυτό αντιμετωπίζουμε και

ζούμε τώρα. Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ευρωζώνη, από ένα σημείο και μετά, αποσπασματικά και εκ των ενόντων, μέσα στην κρίση αναπτύχθηκε θεσμικά και σε δυσαρμονία με τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Μέσα στην κρίση, είδαμε ολόκληρα Κεφάλαια της ευρωπαϊκής Συνθήκης της Λισαβόνας, όπως είναι τα κοινωνικά δικαιώματα, οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και οι δημόσιες υπηρεσίες κυριολεκτικά να 'παγώνουν', ιδιαίτερα για τις χώρες που μπήκαν σε πρόγραμμα (προσαρμογής) και μνημόνια.

-Πίσω από όλη αυτή τη διαδικασία είναι η πηγή του ευρωσκεπτικισμού και της αποδυνάμωσης των ευρωπαϊκών Θεσμών και εν τέλει αδιαφορίας και ιδιώτευσης των πολιτών, που αισθάνονται απογοήτευση πως μέσα από τους Θεσμούς δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα. Κι εδώ υπάρχει ο κίνδυνος για προσπάθειες εξεύρεσης ατομικών λύσεων . Να μην πιστεύουν πια στη συλλογική προσπάθεια, είτε συμπαράσυνονται σε ακραίες φωνές. Δεν είναι τυχαία η ανάδειξη ακροδεξιών και λαϊκιστών ηγετών στην Ευρώπη.

-Η Ευρώπη βρέθηκε σε δυο μεγάλες κρίσεις τα τελευταία 10 χρόνια. Την οικονομική, που την αντιμετώπισε με μία στενόμυαλη, μονοδιάστατη και ιδεοληπτική πολιτική λιτότητας – ενώ οι ΗΠΑ έκαναν μία άλλη επιλογή με τον Πρόεδρο Obama με μία επεκτατική πολιτική της κρίσης – και την προσφυγική, στην οποία η Ευρώπη έχει αδυναμία να λειτουργήσει συλλογικά με όρους αλληλεγγύης. Και τις δύο κρίσεις έχει αποτύχει να τις διαχειριστεί με τρόπο αξιόπιστο και συλλογικό.

-Το ζήτημα είναι σήμερα «ποιος είναι ο δρόμος μπροστά», γιατί πρέπει να δίνουμε και μια προοπτική και να αντιμετωπίζουμε τη ρίζα των προβλημάτων, δηλαδή την οικονομική και κοινωνική, αλλά και η συλλογική πολιτική βούληση σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πολύ βασική είναι η έννοια του δημόσιου συμφέροντος με τη Δημοκρατία που αγωνιζόμαστε να έχουμε τον 21ο αιώνα. Την περίοδο της κρίσης και της νεοφιλελεύθερης μνημονιακής επικράτησης, αλλά και συνολικά της παγκοσμιοποίησης, και ενώ η Δημόσια Διοίκηση έχει στοχοποιηθεί και απαξιωθεί στην Ελλάδα και όλη την ΕΕ, η έννοια του δημόσιου συμφέροντος υφίσταται δύο μεταλλάξεις ή απαξιώσεις:

α) είτε να παρουσιάζεται ως ένα συγκυριακό κοινό συμφέρον που αναπτύσσεται μέσα από τα ΜΜΕ και τα οικονομικά συμφέροντα για το πώς νοείται σήμερα

β) είτε συρρικνώνεται η έννοια του στο δημοσιονομικό δημόσιο συμφέρον, που, μη γελιόμαστε, είναι και η κυρίαρχη αντίληψη στην Ευρώπη. Οι επισκέψεις της τρόικας και η επιβολή των μνημονίων σε χώρες, άνηκαν σε μία διαδικασία επιβολής τεχνοκρατισμού και μηχανιστικής μεταφοράς, χωρίς κοινωνική και συλλογική ανάλυση για τις ανάγκες κάθε χώρας και με μία τιμωρητική διάθεση, στην αρχή, στην Ελλάδα και την Κύπρο.

-Η έννοια του δημόσιου συμφέροντος προέρχεται από τον Δήμο, όπως η Δημοκρατία. Δηλαδή, το δημόσιο συμφέρον δεν είναι κάτι που προσδιορίζεται από τα ΜΜΕ ή ταυτίζεται μόνο με τον προϋπολογισμό. Είναι το συμφέρον που οργανωμένα, δημοκρατικά και συλλογικά καθορίζεται ως προς το περιεχόμενο από τη Δημοκρατία και τους Θεσμούς. Προϋποθέτει λαϊκή έκφραση, Κοινοβούλιο, δημοκρατική νομιμοποίηση. Συνεπώς, για να κατοχυρώσουμε, να αποκαταστήσουμε και να ενισχύσουμε τη Δημοκρατία, αυτό είναι προϋπόθεση όχι απλά ελευθερίας για τις κοινωνίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά είναι και όρος για να έχουμε βιώσιμη ανάπτυξη, για να έχουμε κοινωνία με ευημερία, με κοινωνικά δικαιώματα και πραγματικά να εκφράζει και να δουλεύει προς το συλλογικό όφελος.

-Υπάρχει η ανάγκη να διεξαχθεί η μάχη για τους παραπάνω στόχους σε τρία επίπεδα: διεθνές, ΕΕ και εθνικό μαζί με ευρωπαϊκό. Μόνο συλλογικά μπορεί να δράσει η Ευρώπη, γιατί κάθε χώρα μόνη δεν μπορεί να το αντιμετωπίσει μόνη. Το ερώτημα που καλούμαστε να απαντήσουμε είναι

«αν το μέλλον της ανθρωπότητας και την ιστορία θα συνεχίσουν να τη γράφουν οι λαοί μέσα από ελεύθερη, δημοκρατική βούληση ή κάποια αυθαίρετα, εξωθεσμικά οικονομικά κέντρα που δρουν ανεξέλεγκτα». Νομίζω ότι είναι μια ερώτηση που αξίζει να αντιμετωπίσουμε θετικά.

Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, σε συνεργασία με το Agora Dialogue και το Ινστιτούτο Ερευνών & Πολιτικής Στρατηγικής για την Ανάπτυξη και τη Διακυβέρνηση (ΙΝΕΡΠΟΣΤ).

